

О.І. Павлов

студ. I курсу магістратури

спеціальність «Менеджмент»

Науковий керівник: д. е. н., проф. Е.А. Кузнєцов

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасний соціально-економічний розвиток українського суспільства визначає в якості базового пріоритету саме інноваційність, як форму стратегічного економічного зростання. Досліджувана тема є дуже актуальною, оскільки, усі сучасні перспективи економічного розвитку України пов'язуються, серед іншого, з високотехнологічними й конкурентоспроможними підприємствами, господарська діяльність яких створювала б синергетичний ефект із національною економічною системою країни. Досягти вищезгаданого ефекту можливо лише за наявності інноваційного розвитку підприємств, які складають основу конкурентоздатності національної економіки.

У зв'язку з зазначеним, виникає необхідність у відокремлюванні та науковому розгляді саме особливостей інноваційного розвитку підприємств, задля подальшого досягнення підвищення активності інноваційної діяльності вітчизняних підприємств, що є однією з головних передумов стабільності та сталого розвитку економіки.

Дослідженням питань, присвячених сутності та змісту інновацій, зокрема, займалися такі провідні зарубіжні та українські вчені: Й. Шумпетер, Б. Санто, Ф. Ніксон, О.В. Крисальний, Е.А. Кузнєцов, С.В. Степова та інші науковці.

Інновації є економічною категорією науково-технічного прогресу, яка забезпечує якісні зміни у функціональних можливостях підприємств та ринкових переваг сучасного виробництва з урахуванням диференційованого впливу галузево-технологічної специфіки. Проблема нововведень є найважливішою та найскладнішою серед інших проблем з якими стикається будь-який вид бізнесу, тому як вітчизняній, так і світовій літературі притаманна багатогранність поглядів на сутність поняття «інновація».

Аналіз існуючих у науковій літературі визначень терміну «інновація» показує, що під цим терміном одні автори розуміють об'єкти впровадження, а інші саме процес, що веде до появи чогось нового – новації для отримання певного науково-практичного результату.

У наукових дослідженнях вітчизняних економістів переважає думка, що інновації – це технічні, організаційні, економічні, управлінські зміни, які мають позитивний вплив на підприємство з метою одержання прибутку на основі задоволення суспільних потреб. Інновація це позитивні зміни стану об'єкта, це те, що забезпечує процес позитивних змін на підприємстві, а також – це засіб практичного використання у відтворювальному процесі [1, с. 12].

Ми погоджуємося з позицією вчених, які стверджують, що інновація закінчує свій розвиток після широкого використання у виробництві за умови окупності витрат на її одержання. Після цього інноваційна продукція переростає в досягнення науково-технологічно-технічного процесу, набуваючи широкого застосування [2, с. 87].

Проміжок часу від виникнення ідеї, створення, розповсюдження нововведення і до моменту його використання, сучасні науковці називають життєвим циклом інновації. З огляду на послідовність проведення робіт, життєвий цикл інновації, слід розглядати саме як інноваційний процес.

Вважаємо, що відповідно до думки Т.Г. Дудар, інноваційний процес також можна розглядати як перетворення наукового знання на інновацію, яка задовольняє нові суспільні потреби; послідовний ланцюг дій, що охоплює всі стадії створення новинки і впровадження у практику [3, с. 42].

Таким чином, саме інноваційний процес слід розглядати як сукупність цілеспрямованих дій, які охоплюють період від встановлення невідомих раніше об'єктивних закономірностей, властивостей та явищ матеріального світу до масового випуску інноваційної продукції та набуття широкого застосування. Лише після впровадження інновації та з'ясування як вона задовольняє потреби ринку та споживачів, можна оцінити ефективність інноваційного процесу.

Важливе місце в інноваційному процесі займає моделювання інноваційного процесу. Саме моделювання дозволяє виокремити

в інноваційній діяльності складові, створюючи тим самим можливість наскрізного планування інновації за стадіями, з урахуванням кон'юнктурних змін.

Для практичної реалізації інноваційного шляху розвитку економіки необхідним є формування певної моделі розвитку, яка передбачає використання нових організаційних форм у виробничій та підприємницькій сфері, що суттєво прискорить процеси передачі інноваційних розробок у різні галузі.

Інноваційна модель розвитку економіки представляє собою науково-практичне вираження інноваційних структур, мотивації, стратегій та механізмів їх впровадження у національну економіку.

Для отримання позитивних результатів у вигляді прибутку, підвищення ефективності діяльності, зростання конкурентоспроможності, підприємство, що стало на інноваційний шлях розвитку, повинне дотримуватися таких принципів, як:

- збалансованість зовнішніх і внутрішніх можливостей розвитку та їх адаптація до потреб підприємства;
- самостійність в обміні ресурсами між елементами виробничо-збутової системи підприємства та між підприємством і оточуючим його середовищем;
- оперативне коригування механізму управління відповідно до змін, що вже відбулися або є прогнозованими.

Отже, саме інноваційні процеси є ключовою складовою для розвитку підприємств, а моделювання інноваційних процесів дозволяє підвищити ефективність та якість впровадження інновації задля досягнення головної мети діяльності будь-якого виду бізнесу – збільшення прибутку та досягнення позитивного іміджу в суспільстві для забезпечення глобальної системи конкурентоспроможності підприємства.

Список використаної літератури

1. Степова С.В. Економічні аспекти активізації інноваційної діяльності підприємств АПК. С.В. Степова. *Економіка АПК*. 2010. № 23. С. 11–17.
2. Лайко П.А. Удосконалення інноваційної діяльності в АПК вимоги часу. П.А. Лайко, М.Ф. Бабієнко, П.М. Музика, Є.А. Бузовський, О.І. Гойчук, М.М. Кулаєць. *Економіка АПК*. 2007. № 12. С. 85–91.
3. Дудар Т.Г. Інноваційний менеджмент : навч. посібник. Т.Г. Дудар, В.В. Мельниченко. Центр учбової літератури. 2009. 256 с.